

**PRIPOMIENKY SUDCOV A ZAMESTNANCOV OKRESNÉHO SÚDU ČADCA
K NÁVRHU ZÁKONA O SÍDLACH A OBVODOCH SÚDOV A O ZMENE
A DOPLNENÍ NIEKTORÝCH ZÁKONOV**

(tzv. nová súdna mapa)

Ministerstvo spravodlivosti SR predkladá do pripomienkového konania návrh zákona o sídlach a obvodoch súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „navrhovaný zákon“). Cieľom tohto návrhu zákona je zmena súdnych obvodov, ktorá bude mať zásadný vplyv aj na existenciu Okresného súdu Čadca. S návrhom zákona tak, ako bol predložený do pripomienkového konania nesúhlasíme. Navrhujeme návrh zákona stiahnuť z legislatívneho procesu, podrobiť ho odbornej diskusii a každú navrhovanú zmenu predkladateľom vecne odôvodniť.

**Hromadná pripomienka verejnosti k návrhu zákona, ktorým sa
mení a dopĺňa zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov
SR a o zmene ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov**

Predkladateľ: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

Rezortné číslo: spis č. 17136/2021/100

Materiál sa nachádza na stránke: <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2021/505>

(priamy link na úvodnú stránku materiálu) - Notifikácia o začatí MPK – LP/2021/505

V prípade, ak nebude návrh zákona stiahnutý z legislatívneho procesu, navrhované znenie zákona namietame, a to najmä v nasledovnom rozsahu:

A/

K čl. VI., § 2 ods. 30 navrhovaného zákona **navrhujeme** vyňať z územného obvodu Okresného súdu Žilina okres Čadca, okres Kysucké Nové Mesto a doplniť odsek 31 § 2 navrhovaného zákona, ktorý bude znieť:

„Sídlom Okresného súdu Čadca je mesto Čadca. Jeho obvod tvorí územný obvod okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto.“

V nadväznosti na uvedené navrhujeme doplniť aj:

- čl. VI, § 3 ods. 8 o písm. e/ v znení „Okresný súd Čadca“,
- čl. VI, § 181 ods. 1 písm. c/ sa vypúšťa „Okresného súdu Čadca“.

Naše návrhy týkajúce sa čl. VI. odôvodňujeme nasledovným:

Kritéria, ktoré predkladateľ navrhovaného zákona, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, bral podľa dôvodovej správy pri návrhu zmeny obvodov súdov do úvahy, neboli vo vzťahu k Okresnému súdu Čadca vôbec naplnené.

Kritérium veľkosti súdu a kritérium jednoduchosti:

Dovoľujeme si poukázať na to, že len okres Čadca a okres Kysucké Nové Mesto majú spolu podľa štatistických údajov 123 000 obyvateľov a rozlohu 935 km². Niektoré novovzniknuté súdne obvody sú z pohľadu uvedených dát na tom približne rovnako (napr. turčiansky – 112 000 obyvateľov a rozloha 1 127 km², liptovský – 129 000 obyvateľov a rozloha 1 987 km², oravský – 139 000 obyvateľov a rozloha 1 659 km², dolnonitrianský – 231 000 obyvateľov a 1 467 km² a pod.). Vytvorením nového obvodu Okresného súdu Žilina bezprecedentne vznikne najväčší obvod na území SR s počtom obyvateľov 418 000 a rozlohou 2870 km². Na základe uvedeného je zrejmé, že v porovnaní s ostatnými navrhovanými súdnymi obvody je novovytvorený obvod Okresného súdu Žilina 2 až 3 krát väčší, čo bude mať skôr opačný efekt, než ktorý očakáva MS SR. Nový obvod bude tvoriť až šesť okresov. Bude tak jediným z navrhovaných nových obvodov súdov, keďže ostatné navrhované obvody majú tvoriť maximálne štyri okresy. Nie je preto pravdivé tvrdenie predkladateľa návrhu zákona, že navrhnuté obvody sú rovnako veľké.

Bez objektívnych preskúmateľných vecných argumentov má byť začlenený do obvodu Okresného súdu Žilina aj región Kysúc, ktorý sám predkladateľ návrhu zákona, MS SR, považuje za výrazný. Región Kysúc (okres Čadca a okres Kysucké Nové Mesto) predstavuje viac ako 1/3 celého navrhovaného obvodu Okresného súdu Žilina (hornotrenčianskeho obvodu). Za taký argument nepovažujeme pričlenenie regiónu Kysúc k hornotrenčianskemu obvodu, podľa ktorého *„predpokladané centrum Žilina by sa bez kysuckých okresov ocitlo v tesnej blízkosti hraníc svojho obvodu, čo taktiež nie je želateľné pre optimálnu dostupnosť do centra“*. Okolnosť, kde od hraníc svojho obvodu sa má nachádzať sídelný súd, nie je relevantným dôvodom, aby do jeho obvodu boli začlenené ďalšie súdy. Uvedený argument považujeme za nelogický.

Neobstojí ani argument, že zmeny v súdnej mape znamenajú „v podstate“ návrat k stavu pred rokom 1996. Súd v Čadci má viac ako 162 ročnú históriu, nakoľko pôsobí už od roku 1859. V súčasnej budove je od roku 1937 doposiaľ, teda 84 rokov. Budova súdu je po výraznej rekonštrukcii, novo materiálne i technicky vybavená a zabezpečená. Súčasťou územného obvodu Okresného súdu Čadca bol v rámci územného členenia až do roku 2005 i okres Kysucké Nové Mesto. Umelo bol však od Okresného súdu Čadca odčlenený a priradený pod Okresný súd Žilina. Navrhujeme, aby došlo k návratu k stavu pred rokom 2005 a okres Kysucké Nové Mesto bol opätovne začlenený do obvodu Okresného súdu Čadca.

Sme presvedčení, že zväčšenie obvodu automaticky neznamená ani zlepšenie kvality súdnych rozhodnutí, zrýchlenie súdneho konania. Máme zato, že zlúčením obvodu okresných súdov Čadca, Považská Bystrica a Žilina a vytvorením takéhoto veľkého obvodu nastane kolaps, a to po každej stránke. Okresný súd Žilina nie je priestorovo, ani technicky vybavený na umiestnenie všetkých sudcov a zamestnancov navrhovaných zrušených súdov. Zároveň v dôsledku cestovania sudcov a zamestnancov (napr. v trestnom konaní i asistentka) bude dochádzať k neprimeranej strate času, ktorý môže byť využitý účelnejšie, napr. na účel štúdia spisu, prípravy pojednávania, rozhodnutia a pod..

Kritérium špecializácie:

Okresný súd Čadca realizuje výkon súdnictva aktuálne 11 sudcami vo výkone, plánované 12 miesto sudcu je neobsadené. Na základe uvedeného je zrejmé, že počet sudcov je dostatočný na to, aby bola v hlavných agendách t. j. civilnej, rodinnej a trestnej, zabezpečená špecializácia počtom min. troch sudcov na jednu agendu. Berúc do úvahy

aktuálny počet nevybavených vecí a nápad nových vecí, bude možné túto špecializáciu v plnej miere zabezpečiť po opätovnom začlenení okresu Kysucké Nové Mesto pod obvod Okresného súdu Čadca.

Začlenením okresu Kysucké Nové Mesto do obvodu Okresného súdu Čadca bude naplnený i regionálny princíp, nakoľko tradične okresy Čadca a Kysucké Nové Mesto tvoria spoločne región Kysúc. V tomto smere poukazujeme na to, že nie je zrejmý mechanizmus odhadu počtu potrebných špecializovaných sudcov v modelovaných obvodoch, tento nie je súčasťou predkladaného návrhu zákona. Pokiaľ MS SR argumentuje tým, že ani pričlenením obvodu Kysucké Nové Mesto do obvodu Okresného súdu Čadca nemožno špecializáciu docieľiť, nie je zrejmé z čoho ministerstvo ako predkladateľ návrhu zákona pri tomto konštatovaní vychádzalo.

V týchto súvislostiach je potrebné upozorniť i na to, že nie je žiadnym spôsobom garantované, že súčasná špecializácia sudcov bude aj po nadobudnutí účinnosti zákona zachovaná. Napríklad: či sudca, ktorý v súčasnosti vykonáva výlučne trestnú agendu, bude túto vykonávať aj po účinnosti tohto zákona alebo bude môcť byť preložený z dôvodu špecializácie na inú (civilnú alebo rodinnú) agendu.

Zároveň si dovoľujeme poukázať na štatistické údaje za rok 2018, podľa ktorých Okresný súd Čadca bol zo 46 okresných súdov na 11. mieste v počte nápadu v hlavných agendách na 1 sudcu, na 12. mieste v počte rozhodnutých vecí na 1 sudcu v hlavných agendách, na 14. mieste v počte rozhodnutých vecí na 1 sudcu vo vybavovaných agendách, 17. mieste v počte nápadu na 1 sudcu vo vybavovaných agendách, na 17. mieste v počte vybavených vecí na 1 sudcu vo vybavovaných agendách. Z týchto štatistických údajov je zrejmé, že Okresný súd Čadca má svoje miesto v štruktúre súdov, patrí medzi najvyťaženejšie a najvýkonnejšie okresné súdy, preto z tohto pohľadu nie je žiaden dôvod na jeho zrušenie.

Kritérium spoločných kultúrnych a regionálnych identít:

Ani uvedené kritérium v prípade Okresného súdu Čadca nebolo naplnené. V navrhovanom hornotrenčianskom súdnom obvode majú byť začlenené regióny Považia, Žiliny a Kysúc, ktoré sú z hľadiska ich polohy, histórie i tradícií diametrálne odlišné. Navrhovanou úpravou by región Kysúc bol doslovne vymazaný z mapy súdov.

Región Kysúc od nepamäti vytvárali okresy Čadca a Kysucké Nové Mesto, ktoré mali rovnakú spoločnú kultúru, históriu a spoločensko-ekonomickú situáciu. Obyvatelia v tomto regióne sú si blízki tradíciami, nárečím. V tomto smere poukazujeme i na vyjadrenie predkladateľa návrhu zákona uvedené v dôvodovej správe, kde uvádza, že región Kysúc je špecifický, identifikovaný aj v rámci regionalizácie cestovného ruchu. Predkladateľ návrhu zákona napriek tomu na toto svoje vyjadrenie žiadnym spôsobom nereflektuje a okresy Čadca a Kysucké Nové Mesto umelo pričleňuje pod obvod Okresného súdu Žilina. Pritom nikdy v minulosti nebol spochybňovaný štatút regiónu Kysúc z hľadiska politického, ako i spoločensko-ekonomického. Orgány reprezentujúce štátnu moc v danom regióne mali vždy svoje miesto (súd, prokuratúra, polícia).

Treba pripomenúť i to, že pre tieto okresy je špecifický aj osobitný druh súdnych sporov o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, prípadne zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam z dôvodu, že v rámci Slovenskej republiky ide o okresy s najväčšou mierou rozdrobenosti vlastníctva (Okres Čadca je na prvom mieste v počte evidovaných listov vlastníctva – 149 000 a taktiež v počte evidovaných vlastníkov – 1 968 000). Tieto spory sú charakteristické veľkým množstvom účastníkov, ktoré často

presahujú počet 100 osôb. Práve tento druh sporov má významný podiel na počte vecí, ktoré na súd napádajú v civilnej agende a predstavuje i väčšinu reštančných vecí.

Z uvedených dôvodov sme presvedčení, že vyššie uvedené kritérium spoločných kultúrnych a regionálnych identít by bolo v plnej miere naplnené, ak by došlo k opätovnému začleneniu okresu Kysucké Nové Mesto do obvodu Okresného súdu Čadca.

Kritérium dochádzky obyvateľov za prácou, cestnej a dopravnej infraštruktúry, dostupnosti hromadnou dopravou a pod.:

Ani toto kritérium v prípade regiónu Kysúc nie je naplnené. Predkladateľ návrhu zákona berie do úvahy a zaoberá sa len dostupnosťou mesta Čadca a mesta Žiliny. Neberie do úvahy ten fakt, že železnica spája úzky okruh obcí a že ich rozhodujúca časť je odkázaná na dopravu autobusovú a je limitovaná prestupovaním v dopravnom uzle, teda v Čadci. Nemožno opomenúť ani fakt, že do okresu Čadca patria 3 mestá a 20 obcí (Čadca, Turzovka, Krásno nad Kysucou, Vysoká nad Kysucou, Zborov nad Bystricou, Raková, Olešná, Podvysoká, Makov, Klokočov, Korňa, Stará Bystrica, Nová Bystrica, Svrčinovec, Dlhé nad Kysucou, Skalité, Radôstka, Oščadnica, Zákopčie, Čierne, Staškov, Dunajov, Klubina). Najoptimistickejší variant dostupnosti do Čadce z troch štvrtín územia okresu je časovo definovaný v rozsahu 40 až 50 minút a v rozsahu cca 20 km. Z uvedeného vyplýva, že dostupnosť Žiliny obyvateľstvom sa pohybuje v rozsahu 30 až 80 minút a v prípade cestnej dopravy a kolón, ktoré sú v tomto úseku pravidelné, je táto doba minimálne o 30 min. dlhšia. Osobitné klimatické podmienky v regióne (dlhotrvajúca zima) tiež komplikujú dopravnú situáciu, a tým aj dostupnosť obyvateľov regiónu Kysúc do mesta Žilina. V nadväznosti na uvedenú časovú náročnosť sa sťažuje aj z ekonomického hľadiska dostupnosť súdov občanom a tým aj možnosť prístupu k spravodlivosti.

V nadväznosti na všetky uvedené vecné argumenty a fakty, navrhujeme zachovať Okresný súd Čadca ako súd zastrešujúci výrazný región Kysúc, aby do jeho obvodu bol naspäť pričlenený okres Kysucké Nové Mesto, ktorý ako už bolo uvedené, historicky do roku 2005 pod jeho obvod patril. Súhlasíme so špecializáciou sudcov na rozdelenie na samostatné agendy, pričom pri plánovanom počte 12 sudcov (aktuálne 11 vo výkone) budú podmienky pre túto špecializáciu dané.

Alternatívne navrhujeme, aby bol ponechaný súčasný stav, teda Okresný súd Čadca, ktorého územný obvod tvorí okres Čadca.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

B/

Vo vzťahu k Čl. VI. § 181 ods. 6 navrhujeme vypustiť „do 31. decembra 2023“ a priznať tento nárok časovo neobmedzene odo dňa zrušenia súdu, teda odvtedy, kedy zamestnancovi reálne vzniknú zvýšené výdavky spojené s dochádzaním na iné pracovisko. Zároveň žiadame nahradiť slová „Zamestnanci zrušeného okresného súdu“ za slová „Zamestnanci a sudcovia zrušeného okresného súdu“.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

